Մանզումի Էֆքեար սենեակ 300 նիւսխէ վերկիսպ, սենէվի գը յմէթի, Խթանպոլ Խչին կէչէր ապճէ 250, վէ պլթը պլէզը 125 ղրշ. վէ թաշրոլար իչին բօսթա փարասը տախի իչինտէ օլարագ, սենէվի գը յմէթի սաղ ապճէ 250 վէ պլթը պլէզը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր։

Վէ պէհերանիւսխէսի 40-ար փարաեա սա թրլաճագ տըր։

Մասեցաւոյի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իսանգրին պէհէր սօրիրը իչին պիրինէր սէֆտաս 3, իրինի սէֆտաս 2, իչին նէրս վէ սօրը սէֆտարդոնա 1 էր դրշ. սաքլանագ տըր։

Մէ գրիոպ վէ սէրէք. Գէյ-օղլունտա Տօղրու-Խօյա 467 թիւ մերօղու խանէսէ ԼԷՎԸՆԹ ՀԷՐԸԼՑ թագաւորնէսինէ Կարապետ Ց. Փանոսեան իմինէ կէօնտէրիլէճէք տէր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՄԷՆԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՆ Ս 1869 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 28 ՇԻՄԱ. ԱԼՈՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 10 ՆՈՒՄԷՐՈ 1094

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԻԼԱՆ

Թաշրալարա զաղէթա կէօնտէրիլքտէն սօնրա, փարասընը թահսիլ իթմէքլիքտէ, չօգ տէֆա կիւճլիւք կէօրիւրմէքտէ օլտուղտան պաշգա, պիր չօգ տա վաղրթ սարֆ իտիմէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմագտա օլտուղունտան, պու կիւնտէն պաշլտեարագ, ըէչինան փարասը կէլմէտիքճէ, թաշրալարա հիչ պիր եէրէ զաղէթա կէօնտէրմէքլիյէ, քէնտիմիզճէ գարարը գավի էյէմիշ օլտուղտան պաշգա, 1870 սէնէսի տուրուլինէ զատար, պօրճունու կէօնտէրէրէք, հիսապընը թէմիզլէմէյէնլէրին զաղէթալարընը քէսմէքլիյէ տախի գարար վէրմիշիզ տիր։

Զաթէն Էվրօպալըլար պու կիւճլիւյիւ թէճրիւպէ իլէ պիտիքլէրինտէն, վիրէսիյէ պիր նիւսխէ պիյէ զաղէթա կէօնտէրմէքլիյէ ատէթ էյէմիշլէր տիր. պիզ իսէ, պինլէրճէ զուրուշ փօսթա փարասընը տախի պիր թաղըմ քիմէնէլէր իչին իւսթէ վէրտիքտէն սօնրա, չու նասիհաթ վէ էօնէյի արմըշըզ տըր։

Պիրտէ չունու պէեան իտէրիզ քի, կէրէք Թաշրալարտա վէ կէրէք Իսթանպօլտա փարասըզ օլարագ զաղէթա կէօնտէրմէքտէ օլտուղտումուզ զաթլար վէ մէքթէպլէր թարաֆընտան, զաղէթամըզ թարաֆլարընա կիպիպ կիթմէմէքտէ օլմասընը պիյէմէտիկմիզտէն, քէզալիք 1870 սէնէսի իպթիտասընա գատար, թահրիրէն թարաֆըմըզա պիլտիրմէյէրինի ըէճա իտէրիզ։

Պազը մահէլլէրէ զաղէթամըզընը կիւնիւնտէ կիթմէմիկնտէն, վագրթ վագրթ թէչէքքի օլունմուշ, վէ իճապը իճրասընա պագրըմըշ իսէ ատ, չօգ տէֆա կիւնիւնտէ իտապէր վէրիլմէյիպ, պիր գաչ հաֆթա, վէ հաֆթա պագէն պիր գաչ այ սօնրա իտապէր վիրիլմէքտէ տիր. իմտի պունտան սօնրա կիւնիւնտէ իտապէր վիրիլմէքլիյէ միւսարաթ իտիլմէսինի ըէճա իտէրիզ։

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Մ. ՀԷՆՐԻ ԲՕՇՖՕՐ

Ֆրանսատաքի պարըշմաղլար թէսմիյէ օլունան ֆիրդանընն պայրաղտարը սատեբլան Մ. Բօշֆօրուն, մէպուս ինթիխապ իտիլմէսի իւզէրինէ, շու աթիտէքի, իքի սատա «պարըշմաղլար» զաղէթալարընընէ նէշը իթտիքլէրի պէնտէր, տիզդամա շաեան պուլունմադտա տըրլար։

«Մէմուհ սըֆաթ Փարիս էհալիսի իւզէրինտէ օլան էմնիեէթիմիզէ կիւվենէրէք, էվվէլինտէն պէեան իթմիշ օլտուղումուզ կիպի, Փարիս ինթիխապլարը, Իսթիալա, պիւիւք պիր ֆիւթուհաթ զաղանընընմըշլար տըր։

«Ամէն 22 սինտէ վէրիլէն գուրա, Իսթիալա, տէյիլ եալընըզ պու կիւնիւ, իլլա, եարընը տախի, գաղանտըրմըշ տըր։

«Մ. Բօշֆօրուն, ինթիխապ իտիլմէսի, էհալինէն, տօղրուտան տօղրու հիւքմ իթմէսի պաշլանկընը օլաճագ, վէ զուհուրի գապուլ իտիլճէք օլան էմնամէ սաեբլաճագ տըր։

«Եէմին իթմէյէնլէրէ վիրիլէն գուրա, եէմին իթմէքլիյին լաղվ իտիլճէյինէ իւմիտ կէօսթէրմէքտէ տիր, իմտի մէղքիւր նէթիճէյէ վասլը օլունտուգտա, էֆէնտիներին չոխսի հիւքմասըլըզընը սօնու կէլմիշ օլաճագ տըր։»

(Բ-ԷԼ)

«Փարիս գուրալարը, պիր իսմ, եանի Մ. Բօշֆօրուն իսմի իւզէրինէ ճէմ օլմուշլար տըր։

«Փարիս, արթրգ, իմբրաթօրլուգ խսթէմէզ, վէ շէհրին իլք տայիրէսի, քէնտիսի իչին էօյլէ պիր վէքիլ ինթիխապ խլէմիշ տիր քի, մրդում զաթ, պիզի իտարէ իտէնլէրէ գարշը, սօն տէրէճէտէ պիր նէֆրէթ իպրազ իթմէքտէ տիր։

«Գուրալարը, թէքմիլ բուհու, Հիւմհուրիյէթ թարիքի իլէ նիզամ թահթընա կիրմէքլիքտէն իպարէթ տիր. վէ պու տէրէճէտէ ասայիշի հալ իւզրէ, վէ դեկտեմբեր 2-նէ ինթիդամը սաեբլաճագ սուրէթտէ մէյտանէ կէթիրիլէն պէեանաթ, Ֆրանսատը, կէրէք պիւթիւն տիւնեա, վէ կէրէք ինսանիյէթի նէզտինտէ, եիւքսէք պիր մէվզուեա մալիք գրլաճագ տըր։» (Ռէֆօրմ)

ՓԱՐԻՍ ԻՆԹԻԽԱՊԼԱՐԸ

Ինթիխապլարընն նէթիճէսի, ասլա շիւբհէ իտիլմէքսիզին, իւզէրիմիզէ միւքէտտէր պիր թէէսսիր պրրագմըշ օլմալը տըր։

Ֆագաթ, հէր հալաէ, մէզքիւրնէթիճէնին, նէ թէճաճճիւպիմիզի, վէ նէ տախի ալտանմամըզը, մուճիպ օլամաղ օլտուղու, ամմէնին մալիւմիւ տիւր։

Նէ վուղուա կէլէճէք օլտուղունու, էվվէլինտէն, բէք եագընատան միւշահէտէ էյլէմիշ իտիք։

Պէզ բէք էյի պիլիր իտիք քի, Փարիսատ հիւքմ իտէն էֆքեարը ամմէնին նամտար պիր գըսմը, հալէա, խոսիմանէ նիեէթլէրի մէյտան պուլունմադտա իտի, վէ մէզքիւր դրսմ, ումում ինթիխապլար հէնկամընտա, քէնտի օհունունու օյնամըշ տըր։

Տիկիր թարաֆտան, շունու տախի կէօրմէքտէ իտիք քի, խոսիմանէ նէյէթլէր իլէ իճրայէ կէլէն հարէքէթ, կիւնտէն կիւնէ, կէվէյիպ, գուվվէթի թէնդիլ պուլմադտա, վէ իսթիալ կիւրուհունուն տախիլի թագսիմլէրի վէ թապիի հիւքիւմէթսիզլէյի, քէնտի իսայրըսըզ նէթիճէլէրինի կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ իտի իսէտէ, շիմտի աչիքեար անլաշըլմըշ տըր քի, պու խայրըլը թէպէտտիւլաթլար, շիմտիքի հալաէ, իսթիալ ֆըրդասընը դաղանմադ իսթէտիյի գուվվէթի մահվ իտէճէք գատար, հալէա պիր աղըրլըզ քէսպ իտէմիշլէր տիր։ (Բ-ԷԼ)

Բազար իրթէսի կիւնիւ, ֆէնա պիր կիւն օլմասը, շիւնքի, պիզի Բօշֆօր մէսէլէսինտէն գուրթարմըշ տըր։

Եէվմի մէզպուր, Փարիս էհալիսի թարաֆընտան պէեէնիլմիշ օլան դանտիտատա (Բօշֆօրա), հէման, աղըր բօլիթիգալար իլէ մէշղուլ օլարագ հօմիւր կէչիրմէքլէյին աճը չէշնիսինի ալարրաճագ տըր։

Մ. Բօշֆօր ինթիխապ մարիֆէթի իլէ, հէնուզ նէ սահիհլիքլէրինի, նէ էֆքեարլարընը, վէ նէ տէ լիսանընը, եանի հիչ պիր շէյինի պիլմէտիյի բօլիթիդա տայիրլանէ թաղտիմ զըլընմըշ տըր, վէ շիմտի, բօլիթիգանընն, նէ օլտուղունու էօյրէնէճէք, աչիքեար սուրէթտէ էմրի իթիտաալ (չափաւորութիւն) կէօսթէրէճէք, վէ քէնտի էֆքեար սրպէսիյէթինէ սահիպ օլմադըղը տախի, թալիմ իտէճէք տիր։

Էկէր, էհալի միթինկէրինտէ, հէր նէ իտի իսէ, Բօշֆօր, Գավանին մէճլիսինտէ տախի, Երինէ էօյլէ զալաճագ. եանի, պաշղալարը էֆքեարընը սատէճէ վէ քէնտի խտալրի օմանարագ տպ խալճէք, վէ պէլլի պաշը պիր թաղըմ թէլ չէքիճիլրի էլինտէ պիր ալէթ օլմուշ օլաճագ իսէ, քէնտի ինթիխապճա մուվաֆֆաղըյէթի, մէղարա կիրմիշ օլաճագ տըր։ (Թ-Ռ)

Ըէք ալա. եէնիլմիշ պիր հալտէյիզ. պիզիմ գանտիտատալարրմըզտան անճագ պիրիսի. եանի, Մ. Բօշֆօր, գուրա գաղանմըշ տըր։

Եէմին իթմէյէնլէր թագըմընտան պուլունանլար, ութանաճագ սուրէթտէ, գօլլարը արդալարընա պաղլը դալմըշլար տըր։ Լըտրիւ Բօլէն, քէնտի ըաղբսընը իչմէք իւզրէ, Լօնտրատա գալմըշ. Պարպէ տախի, քէնտի, Հօլանտա բէյնէրինին տատընա պագմադ իչին, Հակ չէհրինտէն տիշարը չըգմամըշ, վէ Բիա իսէ, Պիէրզօնտան, պիր եէրէ գըմբլատանմամըշ տըր։

Հաղրգաթէն, քեամիլէն իւմիտ քէսիքլէյինէ տիւմիւշիւզ տիւր։

Շիւբհէսիզ, իշլէր, կէրի պրրաղըլմըշ տըր. վէ կիւվէլ վէ թէճաճճիւպ իտիլճէք պիր չէյ օլաճագ տէյի պիզէ սէօզ վէրմիշ օլտուղտրը, նամը մէթէրիսլէրին եաբըմասընը կէօրմէքլիք շաղլըզընա մալիք օլամաճաճաղըզ։

Շիմտիքի վիւքլը, զալէպէ իթմէք գատէրինէ նայէլ օլմագ իւզրէ տիր. վէ աչիքեար տէյէպիլէրիզ քի, պէօյլէ պիր նէթիճէնին հուսուլինէ, իւմիտ իթմէքտէ տէյիլ իտի։

Կէ-Պիզուէն, Բրէմիէօ, վէ Լամանուէլ Արակօ, նիզամ սէվէր առամլար, վէ շու եա պու թարզ իւզրէ, Սէրպէսիյէթ թարաֆկէրի օլանլար տէյի՞լ մի տիրլէր։

—Էյի էմմա, քեաֆֆէսի տախի, գուղու կիպի նաղիք վէ միւլայիմ թապէեաթլը զաթլար տրրլար։

Պիզ, թախթ ու թաճա, քիլիսէ միհրաբընա, վէ հէր պիր չէյէ գարշը եիւքսէք սէվէր իլէ հայդրրարագ, վէ պաղրրարագ հիւճում իտէն նաթրգլար (առենալսօս), վէ դուրալար իսթէր իտիք։

Իշթէ, պիզ, օլ թարիգատ պուլունան տէօրթ նէֆէր զէվաթրն, Գավանէն մէճլիսինէ կիրմէլէրի իչին միւսաատէ իտիլմէսի էֆքեարընտա պուլունուպ, սէվինմէքտէ իտիք. չիւնքի, մէզքիւր մէճլիսին ալթը սէնէ տէվամի հէնկամընտա, անլերի, եիւքսէլտիքլերի եէրտէն աչաղը ալաճագ իտիք։

Պէզ սէօրթ նէֆէրինի իսթէտիք, վէ եալընըզ պիրիսինէ մալիք օլտուղ. իւմիտիմիզէ պօշա չըղմասը իւզէրինէ, հիճապրմըզտան դըզարմադտաեըզ։

Փարիս միւնթախիպլէրի (ընտրողք) տիվանէճէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր, չիւնքի հիչ տէյիլ իսէ ուֆագ պիր շագա օլսուն իչին, բարմագլարընն ուճու իլէ օլսուն։ Պարպէ, Բիա վէ Լըտրիւ Բօլէնէ թօգանմագլըզը, բէտտա իթմէքլիք, գալըն գաֆալըլըզընտա պուլունմուշլար տըր։

Փարիսլիլէր, ալշագ պիր զաթիլ օլան Լըտրիւ Բօլէնի, սէրպէսիյէթ թարաֆկիրլիյի տալղավուղու պուլունան Բիայը, շիմտի կէրի չէքիմիշ օլան ասը Պարպէյի, մէպուս ինթիխապ իթմէլէրի իլէ, ահվալը հաղըրէնին իյի պիր հալ քէսպ իթմէսինէ, եանի, հէր քէօթիւլիւյին պիր վուրուշա մահվ իտիլէճէյինէ, սէպէպ օլաճաղլարընը, կէօրէմէտիլէր։

Էվվէթ, մէրդուման զաթլար, մէպուս ինթիխապ իտիլտիքտէ, ումումուն սէսի իլէ մաթլուպ իտիլէն, հալը հաղրը կիւճլիյիւնիւն թէվվիեէսի, բէք դօլայլըգա պաշա չըգաճագ իտի, չիւնքի անլերին նէ եօլտա ատամ օլտուղլարընը, աչիքեար իսպաթլար իլէ կէօրէրէք, անլերտէն կէրի դաչմագլըզը էօյրէնէճէքլիր իտի։

Փարիսլիլիր, Սրակօեու, Բրէմիէօյի վէ Կլէ-Պիզուէնի, մէպուս ինթիխապ իթմէք իսթէմիշլէր տիր։

Իշթէ, պէօյլէճէ տիւշիւնմէլէրի, շաշդընըզ տըր։ (Բ-Ռ)

Էկէր պիզ տախի, եէնի իհսան իտիլէն սէրպէսիյէթլիլրտէն, ճէմիյէթի պէչէրիյէ, վէ իմբէրաթօր սիլսիլէսի իչէն, պիր լիճէրքէ միւշահէտէ իտէնլէրին տախիլինտէ պուլունմուշ օլսա իտիք, Փարիս ինթիխապլարը նէթիճէսի պիզիմ իչէն, գուվվէթլի տէլիլլէր մէնպա՛ը օլաճագ իտի։

Պարըշմաղլար ֆըրդասը զաղէթալարընընն իթտիքլէրի ֆիւթուհաթ, կէօրիւնիւշէ նէզարէն, աքս իւլ ամէլ թարաֆկիրլէրի էլինտէ, պիզէ գարշը, դուվվէթլի պիր սիլահ օլմուշ օլաճագ տըր։

Իսթիալ թարաֆկիրի օլան մուխալիֆ ֆըրդա, ինթիխապլարտա, զալէպէ իթմիշ օլմասը իւզէրինէ, քէնտիսինի թէպրիք իտէպիլի՞ը մի։

—Պիզ, էօյլէ զանն իթմէյիզ։

Մ. Բօշֆօր, նէ պիր էհլի բօլիթիգաեա էլզէմ օլան ֆիրասէթէ, նէ մահքէմէճճ ֆէսահաթ վէ պէլաղէթէ, վէ նէտէ մէթէրիսլէր եաբմագ գահրամանլըզընա մախսուս օլան պիր թապիեաթա, պունլարընն հիչ պիրիսինէ տէ մալիք պուլունմադտա տէյիլ տիր։

Պիր գաչ կիւնտէն, քէնտիսինի։

Գամարանքն տախիլինտէ կէօրէճէյիզ. վէ անը ինթիխապ իտէնլէր, քէնտի վէքիլլէրինին, նէ եօլտա ատամ օլմուշ օլտուղունու, բէք ալէա սուրէթտէ կէօրէճէքլէր տիր։

Պիզիմ իչիմիզտէ պուլունան, վէ անճագ քէնտի քին ու ղարազլարը սէսինի տիյնէյէն, վէ անճագ, քէնտի քէնտիլէրինի, բօլթիգաճա հիտտէթ ու նէվսանիյէթլէրի սէլի էօնիւնէ տիւշիւրմիշ օլանլար, իւզէրինէ կիւլիւնէճէք սուրէթտէ լիւազաթսըզ օլան պիր ատէմին քէնտիլէրէ վէքիլլիք իթմէքտէ օլտուղունու կէօրսիւքլէրինտէ, շիւբհէսիզ, շազ վէ մէսրուր օլաճագլար տըր։

Պիզէ գալսա, պիզ, անքն քեամիլէն մուղայիրինի հիսս իթմէքտէյիզ։

Փարիս շէհրի, Էվրօպաեա կիւլիւնճ օլտուգտա, պիզ, Ֆրանսա իչին, մահճուպիեէթտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէյիզ։ (Գոնբէրիթ-էյնէլ)

Հիչ պիր շէյ իւզէրինէ, միւպալաղա սէօզլէր սէօյլէմէք իսթէմէյիզ. ֆագաթ էօյլէ իթիմատ իթմէքտէյիզ քի, Փարիս ինթիխապլարը նէթիճէսի իւզէրինէ, Սէրպէսիյէթ ֆըրգասը, նամուսլու, ֆագաթ խալիսանէ սուրէթտէ թէպրիք իտիլմէլի տիր, տէյէպիլէճէյիզ։

Փարիսին, տէօրտ ատէտ ինթիխապ տայիրէլէրինէն, իւչիւնտէ, նիզամ վէ սէրպէսիյէթ տօսթլարընա, քիֆայէթ իտէճէք սուրէթտէ էմնիեէթ վէրէպիլիրլէր տէյի կէօրիւնէն զաթլար, էքսէրիյէթի արա իլէ, մէպուս ինթիխապ օլմուշլար տըր։

Հէր պիր շէյի, էվվէլինտէն տիւշիւնէն վէ պիր միւճիզէ նէվինտէն օլան գանտիտա (Ռօշֆոր), իհթիմալի գավի իւզրէ քէշֆ օլունմուշ օլտուղու կիպի, պաղը գալան տիկէր տայիրէ թարաֆընտան, գապուլ օլունտու։

Սայիր հէր թարաֆտա, կէրէք հէր էմվալը միւշթէրէքէն թագսիմ օլունմասընա թարաֆկիր պուլունանլար, վէ կէրէք, ուճ տէրէճէյտէ ճիւմհուրիյէթ թարաֆկիրի օլանլար, եէնիլիպ, կէրի չէքիլմիշլէր տիր։

Հէյլէ, եէմին իթմէեէնլէրին պէեանանամէսի, սէֆիլ պիր հալէ տիւշար օլմուշ տուր։

Էկէր, վէրիլէն գուրալարըն քեաֆֆէսի, պիր եէրէ ճէմ իտիլսէ, վէ սոն տէֆա էհալիեէ միւրսաճաաթ իտիլտիքտէ, գա՞նղի ֆըրգանըն, տահա ղիեատէ էլէրի վարմըշ, վէ գանղի ֆըրգանըն տախի կէրի կէրի կիթմիշ օլտուղու, թահմիը թէֆիկէքքիւրէ ալընտա, վէ գուրա վէրէն տայիրէլէրին, Ֆրանսատա պուլունան էն գրեագ իսլահաթճըլար մէքեանը օլմուշ օլտուղլարընա, էյիճէ տիգգաթ իտիլսէ, օլ վագըթ, ինքեար գապուլ իթմէզ սուրէթտէ, շուսահիհլիք մէյտանա չըգմըշ օլաճագ տըր քի։ Ֆրանսանըն էֆքեարը ումումիեէսի, նիզամընտա հարէքէթ իտէրէք իսլահ մահթուպ իտէնլէրին թարաֆընտա օլուպ, Լասսի իխթիլալա գարշը պուլունմագտա տըր։

Սէրպէսիյէթ տօսթլարը իչին, շիքեայէթ իտէճէք հիչ պիր նէթիճէ եօգ տուր։ (Տեղ.)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ Վէ ՊԻԼԱՏԸ ՍԻՒԼԱՍԷ ՇԷՀԻՐ ԲՕՍԹԱՍԸՆԸՆ ՄՈՒՎԱԳԱԹ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

1. Տէր սաատէթ իլէ պիլսաը սիւլասէ բօսթասընին մուամէլաթը, բօսթախանէի ամիրէտէ ճարի օլան նիզամաթա թէվֆիգան իճրա օլունաճագ տըր։

2. Շէհիր բօսթասը Տէրսաատէթ վէ պիլսաը սիւլասէ էհալիսինին եէքտիկէրիյլէ էմրի մուխապէրէլէրինի թէսհիլ վէ թէսրի իչիւն թէսիս օլունուպ շիմտիլիք աթի իւլ էսամի եալընզ օն տէօրթ շիւպէ թէրթիպ գըլընմըշ տըր։

Պէօյիւք տէրէ, Թարապիա, եէնի քէօյ, Արնավուտ քէօյիւ, Օրթաքէօյ, Իսկիւսար, Գասը քէօյ, Պէօյիւք ատա, Պէյօղլու, Գալաթա, Սուլթան Ահմէտ, Սուլթան Պայէզիտ, Սուլթան Մէհէմմէտ, Ագսէրայ։

3. Ճանիպի իտարէ թարաֆընտան էվլագը սահիհէնին ֆիրուխթու հագգընտա շիմտիյէ գատար իճրա օլունան մուամէլէ միսիլլու, մէքթուպ բուլլարըլա բուլլու զարֆլար տախի եինէ օ մուամէլէյէ թէվֆիգան շիպէլէրտէ վէ միւլագաթընտա պուրունան թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա ֆիրուխթ օլունաճագ վէ իշ պու թիւթիւնճիւլէրէ վերիլէճէք օլան մէքթուպլար մահէլէրինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ, շիպէ միւվէզզիլէրի վասրթասը յա մէզքիւր տիւքքեանլարան ախզ պիրլէ հէր մահէլլին քէնտի շիպհէսինէ թէսլիմ օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընն մահալլ վէ մէվգի վէ նիւմերօլարը զիրտէպեեան օլունուր։

ԻՍԹԱՆՊՈԼ.

Լէնի ճոմ դերեզի դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Պաղը ալի գարշըսը	12
Մահմուտ բաշա ճատտէսի	4
Պէօյիւք Եէնի խան	13
Գաբանը տագիզ Զէյրէք ճատտէսի	4

Սուլթան Ահմէտ շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Զաթլաար գաբու ճատտէսի	35
Ախոր գաբու Գապա սագալտա	25
Զէնպէրլի թաշ ճատտէսի	2

Սուլթան Պայէզիտ շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Դում բաբու, Նշանճը	6
Շահզատէ պաշը	229
Վէֆա մէյտանը ճատտէսի	57

Աֆէրէյ շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Սամաթեա ճատտէսի	329
Ալթը մէրմէր ճատտէսի	158
Թաշ գասապ ճատտէսի	157
Լանկա ճատտէսի	8

Սուլթան Մէհէմմէտ շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Պալաթ էյիպ ճատտէսի	29
Ֆէնէր » ճատտէսի	17
Սուլթան Սէլիմ ճատտէսի	109
Դարակէօմրիք ճատտէսի	29
Ճիզ ալի ճատտէսի	21

Ղալաթա դերեզի դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Գարա քէօյ ճատտէսի	10
Բէրշէմպէ բազարընտա էսկի պայրգ բազարը	55
Ազատ գաբուսու ճատտէսի	204
Թօմհանէ ճատտէսի	2
Ֆընտըգլը ճատտէսի, ճամիի չերիֆ գարշըսընտա	5
Պէշիքթաշ ճատտէսի	61

Պէյօղլու-Աղա ճոմ շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Բանկալթի ճատտէսի	1
Թաթավլա եօղուշու պաշը	2

Պէյօղլու-Տէօրթ եօլ ղաղը շէհրիդ դ-ըմբէրը.

	Նէ-դրս.
Պէյօղլու ճատտէսի	198
Գուլէ գաբուսու ճատտէսի	6
Գալեօնճու գուլլուղու ճատտէսի	147

4. Մէրքեզէրէ իթա օլունաճագ մէքթուպլարին իւզէրինտէ լաեըգըյա օգունապիլէճէք սուրէթտէ միւրսէլի ալէյհին իսմիյլէ սըֆթաթ վէ շէօհրէթի վէ պուլունուղու սէմթ վէ մահէլլէ վէ սօգաղըն իսմիերիյլէ տիւքքեան վէ խանէսինին նիւմերօսու մուհարրեր օլաճագ տըր։

5. Քեաֆֆէյի մէրքէզլէրէ վերիլէճէք մէքեաթիպ վէ զաղէթալարըն վէ հէր նէվի էվրագը մաթպուանին իւզէրլէրինէ թարիֆէսի մուճիպինճէ բուլ եարըշարըրմագ լազըմ տըր, վէ քեաֆի մրգտար բուլ եարըշարըրմըշ օլմանան մէքթուպուն, նօգսան բուլ պէտէլի իքի գաթ օլարագ միւրսէլի ալէյհտէն ալընաճագ տըր։

6. Հէր գանղը մահէլլ իչին օլուր խսէ օլսուն, պէշ տիրհէմլիք ատի մէքթուպ իւճրէթի ալէսսէվիյէ գրրգ բարա օլուպ վէ պէշ տիրհէմի թէճավուզինտէ, ալէհէր պէշ տիրհէմ ֆազլա իչիւն, իւճրէթի մէզքիւրէնին պիրեր միսլի զամմ օլունաճագ տըր։

7. Զաղէթաճրլարան մատտա խալգ թարաֆընտան բօսթա շիպէլէրինէ իթա օլունաճագ հէր նէվի զաղէթալարըն պէհէրինտէն ունար բարա, վէ ըսսալէ գէլըգը էվրագը մաթպուա վէ զաղէթա բաքէթլէրի վէ սայիրէտէն երկիրմի պէշ տիրհէմէ գատար տախի ունար բարա, վէ երկիրմիպէշ տիրհէմէն 50 տիրհէմէ գատար երկիրմի բարա իւճրէթ այընաճագը միսիլլու, էլլի տիրհէմի թէճավուզինտէ, պէհէր երկիրմի պէշէր տիրհէմ իչիւն երկիրմի պէշէր բարա զամմ օլունաճագ տըր։

8. Բօսթախանէյի ամիրէնին իտարէյի ումումիյէսի, իւճրէթի շէհրիէ վէ սէնէվիյէ օլմագ իւզրէ, զաղէթաճրլարըա մուգավէլէ օլունտուղու հալտէ, մէզքիւր զաղէթալարըն իւզէրլէրինէ բուլ եարըշարըրմաերպ պիր թամղալը մախսուս վազը յա թէվզի օլունաճագ տըր։

9. Մէքթուպլարըն վէ էվրագը սայիրէ բաքէթլէրինին իչինէ գախմէ վէ էսհամ սէնէտատը վէ ալթուն վէ կիմիւշ մէսքիւքատ վէ միւճէվհէրատ վէ զեյզըմէթ էշեայը սայիրէ վագ իթմէք մէմնուն տուր։ Իշ պու մէմնուատը խիլաֆընտա հարէքէթլէ, մէքթուպ վէ էվրագը սահիհ արասընա վագ օլունան էշեա գայ օլուր իսէ բօսթախանէի ամիրասա մէսուլ թուրթուլմամաճագ տըր։

10. Թէահիւլիւ մէքթուպլարան իքի գաթ իճրէթ ալընարագ միւրսէլէ պիր իրմու խապէր իթա օլունաճագը կիպկ միւրսէլի ալէյհէ տախի մէքթուպը մէզքիւրու ախզ իթմիկինէ տարը պիր իրմու խապէր վերէճէք վէ պու թէհիւլիւ մէքթուպլար եայընըզ շիպէլէրտէ գապուլ օլունուպ, միւլհագաթտա գապուլ օլունմամաճագ տըր։

11. Միմալիքի մահրուսէի շահանէյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ իչ պու շիպէ վէ միւլհագաթընա վերիլէն մէքթուպլարըն բօսթախանէի ամիրէ թարիֆէսի միճիկինճէ իւզէրինտէ քեաֆի մրգտար բուլ եարըշարըրմըշ օլուղու հալտէ այրըճա շէհիր բօսթա իւճրէթի վերիլմէսի իճապ իթմէյէճէք տիր։

12. Մէմալիքի էճնէպիյէ իչիւն բուլլու վէ եախօտ բուլսուպ մէքթուպլար շիպէլէրէ վերիլմիկի հալտէ, շէհիր բօսթասը իւճրէթի տախի վերիլմէսի լազըմ տըր։

13. Թէահիւլիւ մէքթուպ վէ բաքէթլէրին ալթի եանլըշ օլուպ եա ատէմը գապուլ վէ եա վուգուի վէֆաթ վէ թէպտիլի մէքեանտէն ասլարը իթասը միւմքին օլմատըղը հալտէ, միւրսէլէ իատէ օլունարագ մուգատէմճէ վերիլմիշ օլան իրմու խապէր իթիրատա օլունաճագ տըր։

14. Հէրքէս խթէտիկի վագրթ քէնտի խրատէթքեարըյա մէքթուպունու իրսալ իտէպիլէճէք իսէ ատ, բօսթա մուամէլէսի օլան մահէլլէրէ շունուն պունուն մէքթուպլարընը կէօթիւրիւպ կէթիրէն. լէր գանունամէ ահքեամը իւզրէ թէէտիպ օլունաճագ տըր։

15. Թէվզիի մէքեաթիպ բօսթախանէի ամիրէնին իւնիֆօրմալը վէ եագասը նիւմերօլու միւվէզզիլէր վասրթասը իլէ իպթիտա էն եագրն մահէլլրտէն պէտ իլէ թէվզի օլունաճագ, վէ միւվէզզիլէր մուվազզաֆ օլտու զունատան հիչ պիր քիմէնէտէն ասլա ագճէ թալէպ իտէմէյէճէքլէր տիր։

16. Մէքեաթիպի ատիեէ իւզրլէրինատ մուհարրեր օլան միւրսէլի ալէյհին մահէլլի իպամէթինէ թէսլիմ օլունտուղու հալտէ ուսուլ վէ նիզամ մուգթազասընճա միւվէզզիլէր իճրաի խրատէթ իթմիչ ատա օլունաճագ տըր։

17. Թէահիւլիւ մէքթուպուն միւրսէլի ալէյհի թարաֆընտան տավէթ օլունմատըգճա միւվէզզիլէր խանէլէրին եօգարըսընա չըգմաերպ, մէքթուպլարը գարուտան իթա իտէճէքլէր տիր։

18. Միւվէզզիլէր տայիրէի մէմուրլեէթլէրի տախիլինտէ պուլունան պիր ատէմին մէքթուպունու վագթ ու զէմանը իլէ վէրէմէտիքլէրի հալտէ, սէպէպի թէխիրինի եէտէրինտէ պուլունան տէֆթէրի մախսուսէ գայա վէ իչար իթմէկէ մէճպուր օլուուգլարը միսիլլու, հէր քիմ քի թէպտիլի մէքեան իտէճէք օլուր իսէ տախի, կէթիկի մահէլլին սօգաղընն իսմի իլէ նօմէրօսունու միւվէզզիլէր վէ եախօտ ատրուտան տօղրու չիպէլէրէ խատէր վերմէսի լազըմ կէլիր։

19. Շէհիր բօսթասը մէմուրլարը թարաֆընտան պիրա խթիսնա ումում խալգա հիմնի մուամէլէ օլունարագ, մէքթուպլար վէ զաղէթալար քէմալը սիւրաթ վէ էմնիյէթլէ մահէլլէրինէ իսալ օլունաճագ տըր։

20. Մէրքեզ մէմուրլարը իլէ միւվէզզիլէր հագգընտա, շեքեայէթ վուգուպուլուր իսէ, իճապընն իճրասը իչիւն, քէյֆիեէթին իչարը տաղրսատան տաղրու բօսթախանէի ամիրէ իտարէի ումումիեէսինէ, վէ եախօտ միւֆէթթիշլեկինէ իֆատէ օլունաճագ տըր։

21. Պաղը մահէլլերին մէքեաթիպի պահրէն սէվք վէ իզամ օլունաճագը ճիհէթլէ շիպէլէրէ թէսլիմ օլունմալրի իչիւն, Շերքէթի խայրիյէ իլէ Ֆէվայիսի Օսմանիյէ վարօրլարընն զէմանը հարէքէթլէրինին թարիֆէսի էհալիճէ էսաս իթթիհազ օլունմասը լազըմ կէլիր։

22. Մուգատէմքի շէհիր բօսթասընատա իսթիմալ օլունան մէքթուպ բուլլարը իչ պու թերթիպպէր ճէհիտէէ տախի օլմատըղը ճիհէթլէ գաթանան մէզքիւր աթիզ բուլլար իլէ մէքթուպ գապուլ օլունմամաճագը միսիլլու, իտարէի մէզքիւրէ թարաֆընտան պաղը մահէլլերէ վագ օլունմուշ օլան բօսթա սանտրգլարընն տախի իտարէի հազրէթ իլէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլմատըղը իչիւն, մէզքիւր սանտրգլարա մէքթուպ պըրագաճաղլարը գրմամասը ճիմիէէ իլան վէ իխթար օլունուր։ Մէզքիւր բօսթա իչ պու սէքսէն պէշ սէնէսի շէհրը քեանունու էվվէլ իպթիտասընատան իթիբարէն իճրասի մուամէլէյէ պէտ վէ միւպաշէրէթ իտէճէկի ճրմիէէ իլան օլունուր։

Ֆեյ ՅԷ Ըմմէզան սէնէ ՀՇՁ։

Շէհիր բօսթասընն եէնիտէն մէվզրի իճրայէ գօնուլմասընա հիմմէթ օլունմասընատան տօլայը, էհալի թարաֆընտան իդհարը թէէքքիւր իթիկիմիզլի պէրատէր, էսկի մէքթուպ սանտրգլարընն եէրլէրինտէն գալտըրըլմասը էլզէմյէլիինի տախի խալիսանէ իխթար իտէրիզ. զիրա, հէր քէս զաղէթա օգումաերպ, վէ լիսանէն շէհիր բօսթասը աչըմըշ տըր տէյի իչիտէրէք, նէշէլէրին ալտանարագ մէզքիւր սանտրգլարա մէքթուպ պըրագաճաղլարը, վէ օլ ճիհէթլէ զարարտիտէ օլաճագլարը իհթիմալէն տիր։

Լուսկիւտարտա Թօփհանէ-օղլունտա Եալտըզճը Իսմայիլ էֆէնտինին գօնաղը քի, Ցաթը հազրէթի Շահանէյէ թէրք օլունմուշ իտի. պու տէֆա պա իրատէյի Սէնիյէ հէտմ օլունուպ միճէտտէն քեարկիր Եարըլաճագ տըր, վէ գալֆալըղը տախի այրըճա Յակոբիկ պէյէ իհալէ օլունմուշ տուր։

—Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Իսթանպօլտա վագը մէքթէպի Սանայի թալէպէլէրինին էլինտէն չըգան իչլէր, աա-

յիմի սուրէթտէ պիր Լ.քարօշ իսիսնա վազ իտիլէճէք տիր։ Մէզքիւր մէքթէպ կիւն պէ կիւն իլէրի կէթմէքտէ իմիշ։

—Էրէյլիտէ պուլունան մատէն քէօմիւրիւ օճաղլարընը իշլէթմէք իմթիհազընն Պալէան պիրատէրլէրէ վէրիմիշ օլտուղուն պունատան ադտէմ պիլտիրմիշիզ տիր։

Տիւքի Լէվընթ Հերբլտընն պիլտիրտիկինէ նէզարէն, միւշարիլէյհիւմ պիրատէրլէր, մէզքիւր իյտէն կէրի չէքիլմէյէ նէյէթլէրի պուլունտուղուն պէեան իյլէմիշլէր իմիշ։

—Անլթընճը տայիրէյի Պէլէտիյէ եէնի մէճլիսի ազալարը ենթիսապընա, Սէրվէր էֆէնտինին Իսկէնտէրիյէտէն ավտէթինտէն սոնրա միւզաշէրէթ օլունաճագտը։

—Վիլայէթլէրտէ պուլունան սիւարի վէ եաեա զապթիյէլէրինէ մախսուս օլմագ իւզրէ Պապը–Սէրասքէրիտէ եէնի իւնիֆորմալար եաբըլմըշ տը։

Կէչէն սալը կիւնիւ, մէզքիւր ասաքիրտէն իքի նէֆէրի, եէնի իւնիֆորմալարընը կիյինմիշ օլտուղլարը հալտէ, տախիլիյէ նազըրը փաշա հազրէթլէրինին հուզուրունա չըգարըլմըշլար տը։ Պունլարըն սիլահլարը, պիր ըվոլվէրը տագանճասը, պիր գըլըճ վէ պիր տէ շէշխանէլի գարաբինատան իպաբէթ տիր։

—Պունատան 8 կիւն ագտէմ, Մահմուտիյէ կէմիսինտէն պիր ասքէր, տէնիզէ տիւշիւպ զայպ օլմուշ իտի։

Պու տէֆա մէրգումանն ճէսէտի, Ճիպալի–գաբուսու աչըգլարընտա, կէօրիւլմիշ տիւր։

Իշ պու բէմազանը շէրիֆին ալթընճը, եանի բէնճշէմպիհ կիւնիւ, սաաթ օն բատտէլէրինտէ, Ագսէրայ Ճամատէսինէ կիտէր իքէն, գօյթուզմաա պուլունան պիր տէֆթէր տէրուընինտէ պիր թագըմ էվրագ, եանի իլամ օլմուշ արզուհալ, վէ շըմէնարիքէր պունօսու, պիր մէնտիլ իչինտէ սաարը օլտուղու հալտէ, հէր նասըլ իսէ տիւշիւրմիւշ օլտուղումանա, հէր քիմ պուլմուշ իսէ, կէօթիւրիւպ եա Ագսէրայտա վազը պէրպէր Հաճի Մանուկ աղանընն տիւք քեանընա, վէ եախօտ իսթանպօլտա քէօրրիւ պաշնատաքի Գրաաթիանէյէ թէսլիմէ հիմմէթ իտիլտիկինտէ, քէնտիսինէ պիր ատէտ Օսմանլը լէրասը իթա օլունաճագ տը։

* * *

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Մանչեսթէր մախսուս Ռեվիւ։

(Ադան Ռիսրը։)

ՖՐԱՆՍԱ

Բարէ 7 դեկտեմբեր

Մօնիթէօր Իւնիվէրզէլ, պու ախշամքի նիւսխէսինտէ, քեաֆֆէյի վիւքէլանընն Իսթիֆա իթմիշ օլտուղու թէվաթուրէն սէօյլէնմէքտէ տիր, տէմիշ տիր։

Հարպիյէ նազըրը Ժէնէրալ Լըպէօֆ ալթը պին նէֆէր փիատէ ասաքիրի մունթազամաեը տէօրտէր այ միւտտէթլէ սիլալարընա կէօնտէրմիշ տիր։

Մարսէլ– 9 դեկտեմբեր

Տիւն կիճէ, Ռումմի մէճլիսէ իգրամէն իճրա իտիլէն գանտիլ տօնանմալարը միւնասէպէթի իլէ, 500 նէֆէր քէսանտէն իպարէթ պիր պէօլիւք շէհիրի տօլաշըպ, մէզքիւր գանտիլ շէնլիքլէրինէ գարշը բրօթէսթօ իյլէմիշ տիր։ Զապթիյէլէր, մէզքիւր գալապալըզը տաղըտըպ 60 քիշի ախշ ու կերիֆթ իյլէմիշլէր տիր։

ՌՈՒՍԻԱ

Ծէն Բէթըրսպուրկ 9 դեկտեմբեր։

Իմբերաթօր Ալէքսանտր հազրէթլէրի, Սէն Ժորժ նըշանընն եիւզիւնճիւ Եէվմի սէնէվիսի մինասիպէթի իլէ զըրաաթ իթտիքլէրի նուլթգու խիթամընտա շէօյլէ տէմիշ տիր։

Ճենապը հագգ սուլհ ու սալահը մուհաֆազա իյլէսին, լաքին պիր մուհարէպէ վուգու�նտէ, գուվվէյի ասքէրիյէսիզ ին; ասաքիրիմիզին չան ու չէօրէթ վէ Ռուսիանընն նամուսունու պաղը սաղլաեապիլէճէկինէ իգնա օլմուշտուր։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԳԱՐԱ-ՏԱՂ

Ծէն Բէթըրսպուրկ 8 դեկտեմբեր։

Ժուրնալ տը Սէն Բէթըրպուրկ ղազէթասը, Բրէնս Կօրչագօֆ Ս.վըսթրիա ասաքիրինին Գարատաղ թօփրաղընա կէչմէսինէ Ռուսիանընն դարշը կէլմէյէճէկինի, Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազըրը Գօնթ Գրլարէնտընա պիլտիրմիշ տիր տէյի, Էնտէրանանս Պէյ ղազէթասընընն վէրտիկի հավատիսի եալանա չըգարարագ շէօյլէ տէմիշ տիր։

«Բրէնս Կօրչագօֆ իլէ Գօնթ Գրլարէնտընն միհանէսինտէ վազը օլան միւլագատթ հէնկամընտա մէզքիւր մէսէլէ իւզերինէ լագըրտը կէչմէմիշ տիր. չիւնքի օր վազըթ Տալմայիա խանը հէնուզ զուհուր իթմէմիշ իտի։ Բրէնս Կօրչագօֆ շիւրհէսիզ ալըր ալմաղ էօյլէ պիր մէսէլէտէն պահս իտէմէզ իտի»։

ԻԹԱԼԻԱ

Ռօմա, 8 դեկտեմբեր։

Պու կիւն Ռումմի մէճլիսէ ալայլէ գիւշատ օլունտու։ Բաբա հազրէթլէրի, 9 նէֆէր գարտինալլար վէ 754 նէֆէր փիսգոպոսլար Պաթիգան սէրայընտան չըգըպ ալայլէ Սուրբ Պետրոս նամ պէօյիւք քիլիսէյէ կիթմիշլէր տիր։ Թարիգաթ թահթընտա պուլունան վէ պուլունմաեան փափասլար մէզքիւր ալայ կէչտիկինտէ սօգաղըն իքի թարաֆընտա տիզ էվմիշլէր իտի։ Գարտինալ Բաթրիզի մութանթան սուրէթտէ Գուտտասը շէրիֆ թագտիս իտիպ, Քոնեա փիսգոպոսու տախի պիր նուլթգ երատ իթտիքտէն սոնրա, Բաբա հազրէթլէրի քէնտի թարաֆընտան լագըմ կէլէն տուաեր իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր պէօյիւք քիլիսէտէ պիր չոգ գալապալըզ պուլունտուգտան մատտա, հավանընն եաղմուրու օլմասընա բաղմէն, ալայըն կէչտիկի սօգաղլարտա խընճախընճ ատամ ճէմ օլմուշ իտի։ Պատէհու փիսգոպոսլար կիտիպ, մէճլիստէ եէրլէրինէ օթուրտուլար։

Ֆլորանս, 8 դեկտեմբեր։

Դըրալ հազրէթլէրի Ժէնէրալ Մէնապրէա վէ Ժէնէրալ Զիալտինինին նասիհաթլարը իւզէրինէ, եէնի պիր գապինէթօ թէչքիլ իթմէքլէյի Սինեօր Լանզաեա իհալէ իյլէտի։ Սինեօր Լանզա, մէզքիւր խրտմէթի գաթիէն գապուլ իթմիշ իթմէմիշ հէնուզ մալիւմիմիզ օլմամըշ տը։

Ռուսիա սէֆիրի Գօնթ Ռիսլէֆ պու սապահ պուրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնդրա 8 դեկտեմբեր։

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, Իրլանտաեա իքի ալայ ասաքիրի իհիսատիյէ իրսալ իյլէտի։

ՈՒԼԱՀ ՊՈՒՂՅԱՆ

Պուէրէշ 8 դեկտեմբեր։

Բրէնս Շարլընընն նուլթգունա ճէվապէն, Մէպուսան գամարասը թարաֆընտան թագտիմ օլունան լայիհա, իղտիվաճլարը իլէ միլլէթին արզուսինի եէրինէ վարտրմըշ օլտուղու իչին բրէնսի թէպրիք վէ Ռումէն միլլէթի վէքիլլէրինին սատագաթ իպրազ իտէճէքլէրինի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ վատ իթմէքտէ տիր։

Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Ուլահ–Պուղտան շէհիր էմինի Մ. Գալիմադի Գալթաժի, խարիճիյէ նազըրը նասպ օլունաճագ տը։

ԲԷՐԼԻՆ

Պէրլէն, 8 դեկտեմբեր։

Բէսմի դաղէթա պիւտճէյի նէշը իյլէտի։

Վարիսաթ 33 միլիոն վէ մէսարիֆաթ տախի 32 միլիոն 850 պին ղուրուշ թախմին օլունուպ, պու հիսապլա 150 ղր. ֆազլա կէօրիւլմիշ տիւր։ Հարպիյէ մէսարիֆաթը իչին 10 միլիոն ղր. թախսիս օլունմուշ տուր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

Լէվանթ Հերալտ 7 դեկտեմբեր։

Մինոլինկ Նիւ Օրլէանս բամուղու բէնա 12

Ամբր 12,000 պալա։

Պուղտայլար տուրկուն, Մըսրը պուղտայը վէ արրա, պիրա թէպէսուլաթ

Բէթին թօհումու 55 տէն 58

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՖՕՆՏՕ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Լօնդրա 9 դեկտեմբեր

Ինկիլիզ գօնս. գաբան.	92 5/16
Օամ. իսթիգ. գաբան.	
Էսհամբ ումումիյէ աչըլ.	43 5/16
Էսհամբ ումումիյէ գաբ.	44 1/4
Պօրսա գավի գաբանտը	
Վիէննա գամպիսսու	121,60

Բարլէս 9 դեկտեմբեր

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու, աչըլտը	72,57
» » գաբանտը	
Իթալիան ֆօնտօսու աչըլտը	54,70
» » գաբանտը	54,70
Օամանլը իսթիգ. գաբ.	337
Էսհամբ ումումիյէ աչըլ.	44 20
« գաբ.	44 55
Պօրսա գավիճէ գաբանտը	

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Նոյ. 27	Ամշամ գաբանտը . . .	48-30
» 28	Սապահ	48-38
» »	Լն եիւքսէք	49- 3
» »	Լն աշաղը	48-35
» »	Սաաթ 6 1/2	48-39

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Առ արժանապատիւ կոչում Խրիմեան Հայրիկի 'ի գահ Պատրիարքական։

. . . Էֆէնտի.

Արտաքին եւ ներքին թշնամիներէ հաւրիւրաւոր եւ հաղարաւոր տարիներ տանջուող, հարստահարուող, ճզճզուող, մաս մաս յօշոտուող եւ մանաւորաց զաղանական կըրից խաղալիք եղող Թորգոմեան ողորմելի տան ալեծուռ լաստին մեծագոյն մաս վերջապէս ապահովութիւն եւ անդորրութիւն գտնելու յուսով նետեց ինքզինք Օսմանեան առատաղութ կայսեր գահին ոտք. – նորա իսաղաղիկ նաւահանգիստ – բայց չի կրցաւ գտնել հանգիստ, զի չգտաւ դորովանօք իր վարչութեան ղեկ բռնող արքունն անհատ, զի չպակսեցաւ իր մէջէն ներքին թշնամի անհաչտ։

Ինչ որ ազգի մը կենաց ու անդորրութեան համար պէտք էր, թէեւ մասամբ իւիք նորին հրոր կայսերութենէ չնորհեցաւ Թորգոմեան գաղթական սեռի, բայց նորա վարչութեան ղեկ ըստ քմաց չարժողներու մատ արգելք եղաւ միշտ մէջտեղ. . .։

Առանց աս ալեծուռի ղեկի էրեսն դէրօջ կամաց՝ շատեր եկան եւ շատեր կանչուեցան ըստ կամաց, բայց ոչ ոք 'ի նոցանէ իւր իսկական պարտք զգաց, երբ մէկ չհարցուց թէ ազգին կամք ու վիճակ ո՞ւր մնաց. . .։

—Զի սոյն ղեկին վրայ ձեռք դնելու համար մէկն եկաւ եւ կոչուեցաւ պատրիարք . . բայց միայն վայելելու համար փառք ու կառք.

—Ուրիշ մը եկաւ միայն պատրիարքական ցանկին մէջն անցնելու փափագանօք։

—Մէկ ուրիշ մ'ալ եկաւ կամ կանչուեցաւ իշխանասիրութեան փափաքով, կամ սա կամ նա անձին կամքն յագեցնելու խոստումով։

—Եւ մէկ ուրիշն ալ եկաւ իշխել եւ հրամայելու իղձով, եւն, եւն, եւն. ալ ի՞նչ երկարեմ, Հայ ժողովրդեան խարխուլ ու ճնչեալ վիճակի նկատմամբ ինչ որ է պատրիարքական պաշտօն, դայն ոչ ոք 'ի գործ դրաւ ըստ օրինի, եւ հետեւապէս ինչ որ էր Հայուն վիճակ, աւելի գեշացաւ, քան թէ բարելաւեցաւ, զի ընտրողն անփորձ եւ ընտրուողն անփորձ էր։

Եւ ահա բուն սա էր պատճառ որ՝ Ասիացւոյն տպիտղորմ բողոք միշտ կը մնար անտես եւ անողոք։

Ի՞նչ է պատրիարքութիւն։

—Տաճկաստանի ընդհանուր Հայ ժողովրդեան հանգստութեան հսկել, հարստահարելոց աղաղակ լսել եւ անոնց համար Բ. Դրան գթութիւնն ու պաշտպանութիւնը հայցել եւ ըստ օրինի Բ. Դռնէն չնորհուած արտօնութիւններ առանց արգելքի վայելել տալ Թ. արդար օրինաց անփոփոխ գործադրութեան հոգ տանիլ յանուն Հոգեւոր յառաջադիմութեան եւ ազատութեան ամէն զրկանքներէ. . .։

Ասիացին ամէն տեսակ զրկանաց եւ բռնութեան ենթակայ է, բայց ինչպէս պատրիարքական ընտրութեան մէջ ձայն չունի, նոյնպէս ալ իր բողոքոյ ձայն լսող պատրիարք չունի։

Իսկ Պոլսեցին նոյն տեսակ հարստահարութիւններէ եւ զրկանքներէ ազատ է, եւ հետեւապէս պատրիարքական պաշտօնի իսկական արդեանց այնչափ կարօտութիւն չունի, որչափ Ասիացին, բայց Պոլիս բնակող պատրիարքն ինք կընարէ առանց իւր մեծագոյն մասին հետ խորհրդակցելու։

Ընտրողը Պոլսեցի եւ ընտրուողը Պոլսոյ մէջէն, կամ շուրջը եւ մօտը գտնուածներէն, ուրեմն ի՞նչպէս կրնայ, ան, որ փորձառու չէ, փորձանաւորաց օգնական լինել։

Թող չի սրտմի Պոլսեցին աս իրաւացի խօսքին, զի ինքն ալ գիտէ որ՝ շատերն եկան պատրիարք եւ ազգին վշտաց կարեկիր չըլլալով ելան պատիր արք, միայն պատմութեան մէջ չոր անուն մը ունեցան պարէտ։ Որոց մասնաւոր արարքն յիշել՝ ամէն ճշմարիտ Հայու հին վէրք չգրգռելու համար զանց կընենք. . .։

Պէտք է իրաւամբ պատրիարք եւ պատրիարքական ժողով՝ հեռաբնակ հարստահարեալ Հայուն վրայ զգացում եւ կարեկցութիւն ունենան իրօք, բայց ի՞նչպէս գիտնան, երբ անձամբ փորձառութիւն ունեցած չեն։

Պատրիարք եւ պատրիարքական ժողով առաւել կամ լաւ եւս միմիայն Պոլսէն հեռի գրանուող հարստահարեալ Հայուն պէտք են, բայց նա ոչ Պատրիարքական ընտրութեան եւ ոչ ալ նորա հետ գործող ժողովին մէջ մատ, կամ ձայն ունեցաւ մինչեւ ցարդ, որպէս զի կարող լինէր իւր ցաւ պէտք եղածին պէս յայտնել։

Այս անգամ սկիզբն ըլլալով պատրիարքական ընտրութեան մասին, Պոլսոյ մէջ նոր քայլ մը առնուեցաւ, որով Ասիացւոյն ճակատին վրայ ժպիտ եւ նոր փայլ մը տեսնուիլ սկսաւ։

Վշտացեալ Ասիացին կը խնդայ այժմ, զի իր ցաւոց եւ վշտաց հաղորդ եւ կարեկից եղող Հայաստանի հրեշտակ – իր սրատեսութեամբ ցաւոց խորը թափանցող Վասպուրականի արծուիկ – վշտակից Խրիմեան Հայրիկ – վշտացեալին վիշտ եւ տառապեալին տառապանք բառնալու միակ միջոց եղող պատրիարքական գահը բարձրացաւ։

Այո՛, իրաւամբ կը խնդայ եւ կը բերկրի շատ տարիներէ հետէ իր ցաւն ու բողոք լսել տալ չկրցող Հայուն վշտակէզ սիրտ. զի շատ տարիներ անձամբ Ասիայի շատ կողմեր պտտելով ամէն ցաւոց եւ վշտաց աղանատես, մասնակից եւ միանգամայն կարեկից հայրիկ մը կը տեսնէ իր բողոքոյ ատեանի գլուխ բազմեալ եւ հետեւապէս նորին սրբազնութեան երկար կեանք եւ նորա՝ նոր ու օգտաշատ պաշտօնին բարի յաջողութիւն եւ ամէն ներքին արգելմանց բարձում ու ջնջում կը բարեմաղթէ յԱնմահէն, որ զինքը մասնաւորապէս սոյն կոչման համար այնպիսի վիճակաց մէջէն – փորձութեանց բովէն – անցընելով դաստիարակեց եւ պատրաստեց։

Արդարեւ Խրիմեան հայրիկ՝ արդի ժամանակիս մէջ նոյն բարձր գահին արժանաւոր անձն է, եւ նորա վարուց ու ընթացից 'ի վաղուց անտի քաջածանօթ անձինք հարկաւ դիտած են թէ՝ նորա վրայ Աստուծոյ մատ կայ, եւ ըստ ծիս վկայ են։

Խրիմեան հայրիկի վաղեմի բարեկամը, Պոլսոյ մէջի անդրանիկ ծանօթը խոսրով նորին սրբազնութեան քսան եւ հինգ ամեայ ընթացից վրայ հսկելով տեսաւ անոր կրած առաջին նեղութիւնները, տեսաւ Վանայ Վասպուրական գաւառի մէջ կրածները, տեսաւ Ռուսաստանի Հայ սեւագլուխներու

ձեռաց կրած հալածանքները եւ տեսաւ Մուշի մէջ Նորա արտաքին, մանաւանդ ներքին թշնամիներէ կրած նեղութիւնները, եւ անոնց դէմ մաքառեցաւ գրչով, Հայրիկի անբասիր ընթացք պաշտպանելու, որուն իրաւամբ արժանի էր, եւ որուն վրայ Նախախնամութեան մատ կը գործէր . . . :

Խոսրով տեսաւ որ՝ Նախախնամութիւնը, Նորա միակ առաջնորդ լինելով ամէն վիճակաց մէջ մեցուց եւ վարժեցուց, որպէս զի հարստահարելոց ցաւակից եւ զգակից լինի։

Արդ աս ամէն վիճակի փորձառու եղող վաստակաւորական արծուի սիրտ եւ նպատակ չատ լաւ ճանչնալով, ուրախութեամբ սրտի կը շնորհաւորէ Նորա բարձր եւ ազգօգուտ պաշտօն պատրիարքութեան եւ յաջողութիւն եւ ամէն արգելմանց բարձում կը բարեմաղթէ յԱրարչէն։ Խոսրով Գ. Ա. Մ.
1869 հոկտ. 20 Ցափանց Եփրատայ

Ց. Դ. Ազգային ամէն վշտաց տեղեակ եղող Խրիմեան հայրիկի Պոլսոյ պատրիարք ընտրուելու ձայն գաւառաքնակ ամէն՝ մանաւանդ հարստահարեալ ազգայնոց սիրտեր յանհունս բերկրեցուց եւ Նորին սրբազնութեան ալ կամաւ եւ յօժարութեամբ իր արժանաւոր գահը դիմելը առաւել եւս յուսով ու խնդութեամբ լցուց, հաւատալով որ՝ իրենց հին աւուր վշտաց վերջ ու դարման տարուելու վայրկեան եկած հասած է, ուստի ամէն աչք անձկանօք ի նա՝ կը հայի այժմ։

Ստոյգ է որ ոմանց կարծածին պէս Նորին նախորդաց անհոգութեան աղագաւ ազգային բազմաժամանակեայ խիստ շատ գործեր պատրիարքական գահին շուրջը պատելով, դժուարակնճիռն եւ անլուծանելի ձեւ մը առած, ո՛ եւ իցէ Նորընտիր պաշտօնատարի չմոթ ու ստրսալ եւ վհատութիւն կսպառնան, բայց Նորին սրբազնութիւն Նախախնամութենէն իր առած բազմաժամանակեայ դասերով փորձառութեամբ գիտէ համբերութեամբ դիմադրաւել անոնց եւ առանց վհատութեան անմեղին դատ պաշտպանել, եւ ոչ այն անկարգութեանց առիթ տուող եւ ազգին ցեղն եղող անհատ գովաբանել, զի միայն փորձառուն կարող է փորձանաւորաց օգնական լինել։ Նոյն

Ի ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ

Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ Ս. ԱՐՔԵՊԻԿՈՊՈՍԻ ԽՐԻՄԵԱՆ

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ՈՒՂԵՐՁ

Որպէս յայգուն 'ի ծայրս տալ ոդեւ օրի
բնութիւն զուարթ,
Եւ յՅրեգին փայլ երկնաձեւ ցրի հապճեպ
մէգ երկրամած,
Նոյն եւ կայտառ խոյտան 'ի տարի Հայ-
կազնէից սիրտ խանդակոթ,
Ընդ այն զի Ա՛Ն Լիւն անբաւ ըզՁեզ ըզ-
վեհդ Դէտ ընձեռեաց
Հէք Ցանրն Թորգոմեան
Հայրիկ մեր Սրբազան։

Մի՛ սրտաբախ այլ եւս հեծ, 'ի բաց
խոյս տան կոծ եւ հառաչ,
Որ ընդ երկար ճնշեն ըզմեզ յոյզք եւ վրդ-
գով խպտտ բառնան
Ջնջի արտօսր, ձայնք կսկծոց չրջին բր-
նաւ 'ի քաղաք աւաչ,
Զազգասիրիդ ասնել անձկաւ ըզդասաւոր
վտառս տենչական։
Ցոր կեցջիք անսասան
Հայրիկ մեր Սրբազան։

Հայասատանին՝ այր քաջ դիտեմք սէր եւ
սգի Ձեզ ընդարձոյս,
Մի՛ եւս լեցի ձեռն 'ի ծնօտ ոգբալ զարդ-
ուոյ թուրոյ զաղէտ։
Ի Ձեզ առնէ Տէր ապաստան զրսփո-
փեանց նոցա ըզմոյս,
Ցօրել 'ի մեզ աւիշ խնամոց ում Ծարա-
։իմք արդեօք յաւէտ,
Վեհ Գասկ Հայրենեան
Հայրիկ մեր Սրբազան։

Նուիրելոյդ յՕգին օձան վշիտ պատ-
կեր երկոց ողջոյն՝
Որք կրօնի եւ Հայրենեաց այն կացին քարոզ
վրսեմ վառաց,
Սուրբ շնորհաց 'ի Ձեզ հոծիլ մեզ քա-
ջալեր ոչ անկայուն,
Եւ Հայկազանց զօրիլ 'ի սերտ Սէր։ Մի-
ութիւն ծնող բարեաց,
Հովիւ քաջ եւ Պաշտպան
Հայրիկ մեր Սրբազան։

Հանգոյն Մեսրոպ Սահակ սուրբ Հայոց
վարժից զաւիւն հանուրս ազդել,
Ցոր ակն ունիմք առնուլ ոգի ճոխ եւ
չքնաղ փառաց Ազգին
Զ'Հայրենին սէր բնաւից զերթ Ղեւոնդ-
եանս 'ի սիրտ ազդել,
Իրաց ըզհեւ եւ զազգաւէր մրդել ըզ-
կիրքս ամենեւին,
Պարծանք Ցանրն Հայկեան
Հայրիկ մեր Սրբազան։

Եւ մեք յաւէժ բիւր ջերմ աղերս ձօ-
նել յերկինս փութամք 'ի վեր
Ցորչափ տաճին 'ի վեհ Հօրէդ պէս պէս
պարգեւք պերճ խնամոց,
Զի հաճեսցին յամայր ամօք ըզՁեզ Հայ-
րիկ մեր Ազգասէր,
Ի փառս Ազգին եւ Հայրենեաց բաշխել
անոր Հայկեան որդւոց։
Կեցջիք միշտ անսասան
Հայրիկ մեր Խրիմեան։

Կ. Վ. ՊԱՂՃԵԱՆ։

Սամաթիա, 25 Նոյ. 1869։

. . . Խմբագիր։

Նախընթաց կիւրակէ օր, Նոյ. 21, Սամաթիոյ Ազգային խօսարանը կրկին անգամ Ս. Սահ. Վարժարանին մէջ տեղի ունենալով, ժամը 8 ին 'ի ներկայութեան 130ի մօտ ազգայնոց խօսակցութիւնն սկսաւ հետեւեալ նիւթոյն վրայօք թէ՝

«Ամեն. Սրբազան Պատրիարքն՝ իրրեւ կատարեալ պատասխանատու երեսփոխանական ժողովոյ՝ իր գործակից ժողովները ինքն ընտրէ, թէ նոյն ժողովները արդի Սահմանադրութեան սրամադրութեանն համեմատ ընտրուին»։

Շարունակ երկու ժամ խօսուեցաւ այս նիւթիս վրայ, բայց խօսակցութեան տաք մինչոցին, Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր թաղիս Ս. Եկեղեցւոյն այցելութեան լուրը իմացուելով, բոլոր ներկայ հանդիսականները խօսարանէն դուրս դիմեցին Նորին Սրբազնութիւնը դիմաւորելու բաղձանօք, սա որոշմամբ որ յետոյ դարձեալ շարունակուի խօսակցութիւնը, բայց եւ այնպէս Սրբազան Պատրիարք Հօր մեկնելէն զկնի երբ կրկին ամենքը խօսարանը դուրս եւ դուրս, տեսնելով որ ժամը 11 զարնելով, օրն արդէն տարաժամեայ էր, միաբան որոշեցին որ մի եւ նոյն խնդիրը յառաջիկայ կիւրակէ օր, Նոյ. 30 դարձեալ պիտի շարունակուի. զոր իրրեւ նոյն աւուր զումարման Նախագահը պարտաւոր եմ հրապարակաւ իմաց տալ Մեծ. Ազգայնոց։

Ուստի խնդրեմ, . . . Խմբագիր, որ ներկայս ձեր պատուական լրագրոյն մէկ անկիւնը հրատարակել բարեհաճիք։

Մ. Ցէմանեան։

ԻԼԱՆԱԹ

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
Վ. ՍԱՆՆԻ ԷՃՁԱԼԻՍԱՆԷՍ

Խոթանպօլտոյ Բօէբրիւ պաշտնատ, Վէրիսապ գարշբսնտա, վէ 7 վէ 8 Նիւբէրօլու մաղազալարտա, վէ քէզալիք Պէյօղլուտա Ազա ճամիսի ճատտէսինտէ, 6852 սէնէսինտէ քիւչատ իսիրմիշ օլան 17 Նիւմէրօլու էճզախանէտէ, հէր նէվի էճզա վէ էտէվաթը թըպպիսէ մէվճուտ օլտուղու կիպի, Նօրմէճեալը Բէթէ-Մօլէրին Մօրինա Պալըզը ճիսէրի եադը, հէր նէվի զայէթ թազէ մատէն սուլարը, վէ քէզալիք Պօրտօ, վէ Խարանեա, վէ Իէնօ չարապլարը, վէ Խնկիլիզ հարապլարը վէ պիրալարը, վէ Անմանեանէրն միսէվի պիրա խիւլասարվէ Լիպիկ նամ թապիպ իճառը օլարադ այէա սըզրը էթի խիւլասար, վէ Լիւպէն գօլոնիալ բարֆիւմրէրի (գօգուլտուլար վէ եաղլար), վէ Միւնիէ չիգօլմիշ, վէ պուղ մաքինալարը, վէ հէսաաթի հաղրը պուղ տախի պուլունմատա տար։

ՖԻԵԱԹԼԱՐ ԴԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

Մէգքիւր էճզախանէլերէ կիճէվաղթի տախի կիտիլտիքտէ, թալէպ օրունանը իճրա վէ եիտ է հաղրը ատամ պուլունճաղ տարը։

Իսպարէյ Սէվկի Դանէսը Էյնէ Ղալէն
Ֆէյսթիվալէ պէր

ԻԼԱՆ

ԳԱԶԱՐ ԱՆԿԼԷ

Սէնէ ճամ ճարպէսինտէ Պարան Էանքիտա

Ն. 4

ԳԱԼԱԹԱ

Եվրոպանէն պիրինճի ատրէճէտէ օան գունտուրա ֆաղրիգալարրյա մուգավէլէ իթմիշ օլտուղումուզտան, սաթաճաղըմըզ մալլէրին կէրէք իսիլսի վէ կէրէք պահասը ճիհէթիյլէ, սայիրլէրինքինտէն զիեատէ մէմնուն իսիլէճէք սուրոթտէ օլաճաղընը իսպարա ճէսարէթ իտէպիլիրիզ։

Մուախխարէն կէրէք երքէք վէ կէրէք նիսա թայիֆէսի, վէ քէզալիք կէրէք չօճուգլար իչին եէնի գունտուրալար ճէլպ իթմիշլիզ տիր։ Մաղազամըզդն զայէթ վասի օլտուղունու, եանի քիւլլիյէթլի մալ պուլունտուղունու, վէ միւշթերիյէ չափուգ սուրէթտէ խըտմէթ իսիլէճէյինի տախի պէյան իտէրիզ։

ԺԷԶԻԻՍ. Վէ ԼՕՏՆՕՆ

Ավստրիա, Գերմանիա, Զվեյցարիա, Իտալիա, Բելգիա, Պելճիգա, վէ Իսպանիա տէվլէթլէրինդէ եավայ իտարէլէրդա տէհիր վէ տէնէճիլերինդէ պէյան-ի ֆէրմէնէլէր։

Պայէատէ պէյան օլունան իսթիդրաղ սէհիմ վէ բիեանդօ պիլէթլէրին 3 սէնէսէնէ թա գէրգ էլլի սէնէյէտէք միւտէթի տէվամիյէլէրի օլուպ, հէր պիր չէքիլիշտէ 800,000 700,000 600,000 500,000 400,000 390,000 200,000 ֆրանք վէ սայիրլէ աղանաճաղլար տըր։

Մէղքիւր պիլէթլէրին ֆիեաթը չու ամթիտէքի վէճհ իւզրէ պէյան օլունուր, եանի. 10, 20, 40, 60, 110, 130, 220, 330, 550 ֆրանք։

Իշ պու պիլէթլէրի ալանլար, պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն զաղանաճաղ օլտուղունան մասատա, սահիպի իմղանա միւրաճաաթ իյէտիքլէրինտէ եէտէրինտէ պուլունան պիլէթլէրի ուֆագ պիր ըսգօնթօ իլէ սաթապիլիրլէր։

Ալաֆրանկա դէկտեմբեր 1տէ չէքիլէճէք—Ավստրիանէն 1864 սէնէսի իսթիդրաղը, էն պիւիւք գազանան 220,000 ֆիորին։

Ալաֆրանկա դէկտեմբեր 16տա չէքիլէճէք, Միլան չէհրինին 10 ֆրանգլըգ պիլէթլէրի քի, էն պիւյիւք 100,000 ֆրանգ գազանաճաղ տըր։

Ալաֆրանկա յանվար 1տէ, Ավստրիանէն «Գրէտիթ-Լօղ» բիանգօսու չէքիլէճէք օլուպ, իլք գազանան 250,000 ֆիորին գազանաճաղ տըր։

Յունվար 2տէ, Միլանէն 25 ֆրանգլըգ պիլէթլէրի չէքիլէճէք, վէ իլքի 100,000 ֆրանգ գազանաճաղ տըր։

Յունվար 14տէ, Բուսիանէն բիանգօսու չէքիլէճէք, վէ էն չօղ 200,000 դարպօն գազանաճաղ տըր։

Թաֆսիլի մալիմատ իսթէյէն, Գալաթատա Գումբարա խանը դարուսու եանընտա Ն. 16 Սարրաֆ Մ. Ճանէթօնուն մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէյի տիր

ՕՐԱՑՈՅՑ
1870
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

Յորինեալ յերեսփոխ քահանայէ Խոսգիւղ, 'ի տպարանի Ց. Միւհէնտիսեան։
Գին փարա 60։

ՕՐԱՑՅՈՅՑ
1870
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

Հանդերձ կարեւոր յաւելուածովք, յորինեալ յերեսփոխ Քահանայէ Խոսգիւղ, 'ի տպարանի Ց. Միւհէնտիսեան։
Գին փարա 100։

ԹՇՈՒԱՌՔ

Թշուառանալու ուրթերոյդ հատորն ալ Գոյիս Հոսալ. ուստի կը խնդրուի արգոյ բաժանորդներէն որ իրենց անգսրրագիրը ներկայացնեն Գումբարա խան թիւ 11 Տէտէեանց վաճառատունը եւ հոնէկ ուսանան նոյն հատորը հինգշաբթի եւ ուրբաթ օրերը առաւօտեան ժամը 4 էն մինչեւ 10։

ՏՕԹՕՐ ԲԷԼԷԶ

Ամէլյաթը ճէրրահէյ իճրա իթմէքտիզին, աղրքեան տիշլէրին վէճալարընը (աղրը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիշլէրի չըգմըշ օլանլարը տիշլէրինին երէրինտէ զահմէթսիզճէ թապիի վաղ օլունմուշ կիպի, զաեէթ տիգգաթ օլունա պիլէ աշրմամագ իւզրէ, տիշ գէյմագ վէ տաթիլի հէմ տէ վէ չէնէտէքի էմրաղ վէ գուրուհ վէ թէզելիւլի տէնտանա թէտավի իթմէք, վէ տիշլէրի թագիրաթքտան, եանի եերլէրինտէ օյնայրգ, պիր թարսաֆա տէվրիլտիքլէրի հալտէ եերլէրինտէ գէյմագ, վէ տաթիլի ֆէմի թէմիզլէմէքտէ, վէ քաալանմըշ վէ սիհահլանմըշ օլան տիշլէրին քաս վէ քիրլէրինի չըգարրգ, ճէվհէրի զաթիսինի թէճառիա իթմէքտէ, վէ աղզրն ֆէնա գօգուլարընը իսլահ իթմէքտէ վէ սաթրն վէ լաթիքտէն զայէթլի լաթիֆ վէ բանա վէ ալալպէթլի վէ խաֆիֆ եէմէգ եէնտիկի վազրթտա պիր զարար ու զիեան վէրմէք ալէա եերլի վէ չըգար գօնուր տիշլէր եաբմագտա օլան փարիալի թապպգ տիշէի Մ. Ռէլէզ, Պէյօղլուտա Կալանի ասգաղընտա 2 Նիւմէրօտա իսքեան իթմէքտէ վէ ալաֆրանկա սաաթ 6 տան 4 է գատար կէլէն վէ կիտէնկէրէ իհմէլէյաթը էլքիւբէյի իճրա իլլէմէքտէ օլուպ, քէնախսինի կէօրրէք վէ կէթիրմէք միւրատ իտէնկէր օլուր իսէ, մոատան սիւալ իթմէյէրի։

ՍԱՀԻՊ ԴԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՓԷՏՈՂԼՈՒՆՏԷ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՖՈՓՕՏՐԱՖ ՈՓՏԱՒԼՈՂ
ՓՈՐԱՏԷՐԼԷՐ ԴԱՐԷՇԸՇՆԱ ԽՈՒՄԱՐՕ 467.

ՄԻԿԷԷՆ, ՄՕ ՏԸ ԹԷԹ, ՆԷՎՐԱԼՃԻ
ԱՆԻՆՏԻ ՍԱՂՄԱԼՏԸՃԸ ԻԼԱՆ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. ԿԱՐԱՆԱ

Մէգքիւր իլաճըն նէ մէրթէպէլէրտէ թէէսիրլի օլմասընդն անլաշըլմասը իչին, եալընըզ պիր սէֆա խթիմոլ իթմէք քեաֆի տիր։ Եալ ընզ պիր քեաղասը, չէքիրլի սու իչէնէ գարբշթրբլարագ վէրիլմէկինտէ, չօգ քէրրէ էն զիեատ քէսկին օլան միկէն վէ նախատ Նէվրալժի նամ պաշ ադրբլարընը տէֆ իտէր։

Պու իլաճ պու իւնվան իլէ, պու սէնէ Ֆրանսա տէվլէթի թարագֆրանան թագ ու նէշր իթմիրիլէն Ֆարմագօրիտէ տէրճ իտիլմիշ տիր։

Պունդար Տէր ռէտտէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ կանդիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ֆանտի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմաղտա տըր։

ՍԻՐՕ Է ԲԱԹ
ՏԸ ՍԷՎ ՏԸ ԲԷՆ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՏԸ ԼԱԿԱՍ
ՊՕՐՏՕՅԱ ԷՃԶԱՃԸ

Նէվազիլ վէ պրոնչիթ, վէ էմֆիզէմ իլլէթլէրի, վէ ֆիթիդիսկ տոսիր օլան էնֆայի նէֆէսլէթլէր իչին բէք ֆայիտէլի օլտուղլարը կէօրիւլմիշ տիր։ Գան դուսմասընա, բէք չէտիտ էօքսիրիյէ, նէֆէս սարրըրընա, միսէ աղրրըսընա սէս դրսրդլըղընա, վէ ըսրագմա նէզիմտէ օլան կիճէ նէֆէսլէթլէրինէ բէք այէա օլուպ, վէ նէֆէս ալաճաղ ալէթլէրճէ զուհուրա կէլէն ֆէնալըգլարը թատիլ իտէրլէր։

Պունդար Տէր սաատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ կանդիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ֆանտի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմաղտա տըր։